

344.732 personer arbejder frivilligt for Danmarks Idræts Forbund

17 milliarder kroner vurderes dette arbejde at være værd

Kilde: Jyllands-Posten

UDSAT. Dagens analyse bygger på en omfattende gennemgang af integrationsindsatsen 2000-2010. Den viser, at der er stor forskel på, hvordan indvandrere fra ikke-vestlige lande får hjælp i kommunerne. De ældre er de mest udsatte. Arkivfoto: Thomas Borberg

Effekt. Fattige pensionister en integrationsopgave

Pensionssystemet sikrer alle med stabil tilknytning til arbejdsmarkedet en fornuftig økonomi i alderdommen. Men især mange indvandrere falder uden for sikkerhedsnettet.

ANALYSE

Kommunerne har de seneste ti år gennemført en lang række integrationsprojekter. Men det er uklart, hvilken effekt disse projekter har haft på integrationen – for hvad har virket, og hvad har ikke virket? Det er baggrunden for, at social- og integrationsminister Karen Hækkerup (S) i slutningen af 2012 præsenterede regeringens plan for en ny og forbedret integrationsindsats. Et af initiativerne er et nationalt integrationsbarometer, der år for år skal måle, om integrationen på ni punkter bliver bedre. Baggrunden er dystre. Alt for mange

JAN V. HANSEN

indvandrere står uden for arbejdsmarkedet, 60 pct. mod 20 pct. af danskerne. Det betyder mindre kontakt til samfundet og risiko for isolation. Men også økonomisk går det hårdt ud over indvandrere fra ikke-vestlige lande, som er meget synlige i fattigdomsstatistikkerne. Blandt de erhvervsaktive udgør de hver fjerde af de 10 pct. med de laveste disponible indkomster i Danmark, selv om de kun udgør 6 pct. af befolkningen. Men endnu værre er det for indvandrere over 65 år fra ikke-vestlige lande. Hver anden indvandrer i den aldersgruppe tilhører de 10 pct. ældste med de laveste indkomster. De har under 7.000 kr. om måneden at gøre godt med.

Det skyldes specielt to forhold. For det første betyder den lave beskæftigelse, at de ikke indbetaler til arbejdsmarkeds-pensioner. For det andet får de typisk ikke fuld folkepension, fordi de har opholdt sig for få år i Danmark. Indvandrere er således ofte dobbelt ramt økonomisk som pensionister.

DET ER DERFOR helt afgørende, at flere indvandrere bliver selvforsørgende: Det styrker deres privatøkonomi, både mens de er erhvervsaktive, og når de bliver pensionister. Samtidig er der også betydelige gevinster for det offentlige; hver gang et ægtepar på kontanthjælp med børn

kommer i beskæftigelse – selv på den laveste overenskomst – vinder statskassen 410.000-490.000 kr. om året.

Det er kommunerne, der har ansvaret for integrationsindsatsen. Siden integrationsloven blev indført i 1999, skal alle indvandrere, der kommer til Danmark, tilbydes et introduktionsprogram. Introduktionsprogrammet er treårigt og skal som minimum indeholde danskuddannelse og tilbud om f.eks. virksomhedspraktik og ansættelse med løntilskud.

FORSIKRING & Pension har undersøgt kommunernes integrationsindsats for indvandrere fra ikke-vestlige lande fra 2000 til 2010. Integrationsindsatsen er

suksessfuld, når indvandrerer kommer i job eller starter uddannelse. Der er imidlertid stor forskel i kommunernes evne til at integrere. Det er vigtigt at få afdækket, hvad de succesfulde kommuner gør anderledes – og som andre kommuner kan lære af.

En betydelig del af forskellen mellem kommunerne skyldes dog forhold, kommunerne ikke har indflydelse på: Nogle indvandrere er tættere på det danske arbejdsmarked end andre som følge af uddannelse og kultur; og nogle kommuner har bedre forudsætninger for at beskæftige indvandrere end andre som følge af erhvervsstrukturen. Men selv hvis man tager højde for disse forskelle, er der sta-

dig op til 40 ugers forskel mellem de bedste og dårligste kommuner, når tidsrummet indtil selvforsørgelse måles. Det skal ses i forhold til landsgennemsnittet på 177 uger (ca. 3,5 år).

Analysen viser, at det specielt er kommuner i hovedstadsområdet, hvor integrationsindsatsen er bedre, end udgangspunktet tilsiger. Endvidere er det påfaldende, at gode og dårlige kommuner kan være nabokommuner. Det taler for, at en større erfaringsudveksling kan være gavnlig.

DET ER DOG ikke kun kommunernes integrationsindsats, der er afgørende for, hvor hurtigt indvandrere bliver selvforsørgende. Da S-R-SF-regeringen trådte til, afskaffede den de såkaldte fattigdomsydelser. Blandt disse ydelser var starthjælpen, som VKO-regeringen indførte i 2002. Starthjælpen var en særlig lav kontanthjælp for personer, der ikke opfyldte opholdskravet. Den særlig lave ydelse havde som formål at forstærke incitamenterne til at blive selvforsørgt.

Et godt bud på effekten af at afskaffe starthjælpen er, at det vil virke som indførelsen i 2002 – bare med modsat fortegn. Dvs. at der i gennemsnit vil gå omkring 30 uger længere, før indvandrere bliver selvforsørgende. Men diskussionen om starthjælpen er ikke sort-hvid; den inde-

holder mange gråtoner: Tre fjerdedele af de personer, der forlader et integrationsprogram som følge af starthjælpen, kommer i beskæftigelse eller starter uddannelse. Den resterende fjerdedel er personer, der bliver forsørgt af typisk ægtefællen. Det er nok især indvandrerkvinder, og denne gruppe bliver skubbet længere væk fra arbejdsmarkedet og det danske samfund.

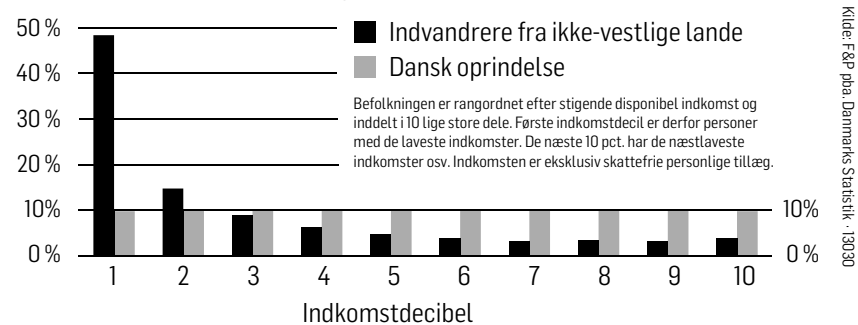
Og så er det selvfølgelig de mange personer, der ikke kommer i beskæftigelse og forbliver på starthjælpen: De får væsentlig lavere forbrugsmuligheder. Valget mellem at afskaffe eller bibeholde starthjælpen er derfor ikke let, da væsentlige argumenter trækker begge veje.

VI KAN BLOT fastslå, at når starthjælpen er afskaffet og regeringen ønsker en integrationspolitik, der i højere grad sikrer beskæftigelse, så stiller det ekstraordinært store krav til forbedringer af den kommunale integrationspolitik. Selv hvis integrationsindsatsen i alle kommuner var lige så god som i den bedste kommune, vil det ikke være tilstrækkeligt til at modvirke effekten af afskaffelsen af starthjælpen.

analyse@pol.dk

Jan V. Hansen, underdirektør, Forsikring & Pension.

Halvdelen af indvandrere fra ikke-vestlige lande på pension tilhører fattigste tiendedel

... Realisme er vejen til nye job

har det, ligger deres investeringer i nye maskiner, bygninger og job på meget lave niveauer.

Det skyldes, at de står med reelle udfordringer. Men det skyldes også, at de er nervøse for fremtiden. Når virksomhederne er nervøse for, om de kan sælge deres varer, investerer de ikke i nye maskiner for at producere mere. Så tænker de i stedet mest på, om de kan nedbringe deres udgifter – f.eks. ved at flytte fabrikken til Ukraine eller Polen.

Vi vil hjælpe virksomhederne. Det er hos dem, at væksten og jobbene skal skabes i de kommende år. Derfor er vi i fuld gang med at tilrettelægge et nyt stort konkurrencetilgængeligt, som statsminister Helle Thorning-Schmidt har bedt regeringens økonomiske ministre om at udarbejde. Det er endnu for tidligt at løfte sløret for det konkrete politiske indhold, men fokus vil være rettet mod at forbedre erhvervslevets vilkår.

Grunden er ganske simpel: Virksomhederne skal have det lettere, så de kan afsætte deres varer og skabe job. De skal stå stærkere i konkurrencen, så de kan vinde flere ordrer foran udenlandske konkurrenter. Vi skal overbevise industrivirksomhederne om, at de får mere ud af at have deres fabrik i Herning end i Hamburg. De skal genvinde tilliden til fremtiden, så de igen begynder at investere og ikke mindst ansætte.

Tiltaget, som regeringen snart præsenterer, vil skabe fundamentet for nye job i virksomhederne i de kommende år. Det er realistisk. Det kan samtidig løfte danskerne tillid til fremtiden, så flere af de penge, der er udbetalt for efterlønnen, bruges i butikkerne, og de ekstra penge,

Regeringen vil i de kommende måneder løfte kvaliteten af undervisningen i folkeskolen og på ungdomsuddannelserne, så vi kan nå målet om, at 19 ud af 20 danskere skal have en ungdomsuddannelse – og at 6 ud af 10 gennemfører en videregående uddannelse

at vi i fællesskab står stærkest muligt. Regeringen vil i de kommende måneder løfte kvaliteten af undervisningen i folkeskolen og på ungdomsuddannelserne, så vi kan nå målet om, at 19 ud af 20 danskere skal have en ungdomsuddannelse – og at 6 ud af 10 gennemfører en videregående uddannelse. På den måde sikrer vi, at danskerne hver især har flere valgmuligheder i livet til at beskæftige sig med det, de gerne vil.

Vi sikrer, at de kan få en god løn, og vi sikrer kvalificeret arbejdskraft til virksomhederne. Regeringen har løftet bevilningerne til uddannelse betragteligt, og lige nu forhandler kommunerne og sta-

danskerne har fået som følge af skattelættelser, går til forbrug i stedet for at have på bankbogen.

HVIS virksomhederne skal kunne konkurrere, skal vi danskere også være så dygtige som muligt. Regeringen har sat et ambitiøst mål om, at vi skal have den bedst uddannede generation i danmarkshistorien. Uddannelse handler både om muligheder og velstand for den enkelte dansker, og det handler også om,

»Den største lære fra de nordiske lande er ikke ideologisk, snarere praktisk. Staten er ikke populær, fordi den er stor, men fordi den virker,« skriver The Economist.

Jeg kunne ikke være mere enig. Vores velfærdssamfund er – trods vores udfordringer – en stor styrke, som vi skal værne om.

Mange danskere er blevet hårdt ramt af krisen, men netop på grund af vores velfærdsmodel er vi sluppet bedre igennem uvejret end lande som Grækenland,

Spanien og Italien. Men samtidig skal vi altid se den offentlige sektor som et redskab til at sikre løsninger, der virker, frem for en ideologisk kampplads.

For regeringen er det ikke noget mål i sig selv, at den offentlige sektor skal have en bestemt størrelse. Vi har et mål om, at den skal være en styrke for virksomheder og borgere, ikke en klods om benet på vækst og velstand i fremtiden.

Det betyder, at vi hele tiden skal forme den offentlige sektor efter tiden og den verden, vi lever i. Vi er nødt til konstant at se på, om offentlige ydelser og systemer skal indrettes anderledes. Udfordringer er der nok af. Ingen tvivl om det. TV-avisen bragte for nylig en opgørelse over antallet af danskere i arbejde set i forhold til antallet af danskere på passiv forsørgelse.

I 2009 var der 59 ud af landets 98 kommuner, hvor flere borgere var i job end på forsørgelse. Det tal er nu faldet til blot 3 kommuner. I hele 95 ud af landets 98 kommuner er der nu flest, som nu skal forsørges. Selvfølgelig giver det panderynker rundt om på rådhusene i Danmark.

Hvordan skal budgetterne nu nå sammen, hvis man gerne vil give den samme service til borgerne? Det er en udfordring.

Regeringen lancerer i foråret en omfattende dagsorden for modernisering af den offentlige sektor, så vi kan forbedre servicen med brug af ny teknologi og ved at gentænke arbejdsopgaver. Vi skal også blive endnu bedre til at arbejde sammen på tværs af den offentlige og private sektor.

Men politisk lederskab er også at have

Der er penge i kassen til at dække udgifter til alt fra folkepension og sygehuse til byggeri af nye veje og jernbanestrækninger. Der er med andre ord realisme og langtidsholdbarhed i dansk økonomi

I DEN KOMMENDE tid vil regeringen præsentere en reform af SU og kontanthjælpen. Det bliver ikke nødvendigvis lette øvelser at gennemføre, for reformerne skal være med til at skaffe finansiering til at sikre velfærdssamfundet på sigt. Men ligestemte virksomhederne de seneste år har brugt krisen til at omstille sig og

indrette sig efter vilkårene, skal vi i den offentlige sektor indrette os bedre. Reformen af SU og kontanthjælp vil både forbedre systemerne, men også sikre, at vi f.eks. hurtigere får de unge gennem uddannelserne.

I Finansministeriet arbejder vi på en opdateret udgave af statens flerårsbudget, det, vi kalder 2020-planen. Den viser, hvor mange penge der er at gøre godt med i den offentlige sektor, for at indtægter og udgifter hænger sammen. Det skal ikke være nogen hemmelighed, at budgettet bliver stramt. Men planen viser først og fremmest, at økonomien faktisk hænger sammen.

Der er penge i kassen til at dække udgifter til alt fra folkepension og sygehuse til byggeri af nye veje og jernbanestræk-

ninger. Der er med andre ord realisme og langtidsholdbarhed i dansk økonomi. Det håber jeg kan skabe tillid til fremtidens velfærd.

TILLID HOS virksomheder og tillid til velfærd er nøglen for forårets reformer; nøglen til at skabe fundamentet for nye job. Timing er den rigtige. Selv om situationen i Europa fortsat er præget af krisen med høj ledighed og lav vækst til følge, er det fair at sige, at de seneste måneder har givet anledning til at tro, at problemerne med lande, der balancerer på randen af bankerot, og store finanshuse, der går til bunds, i væsentlig grad er dæmmet ind.

Tilbagebladet kan ikke afvises, men alt tyder på, at vi i EU-regi har opbygget de nødvendige værktøjer til at kunne håndtere dårlige nyheder selv af en betydelig kaliber.

Det er ingen let vej, regeringen har valgt. Kun troværdige og holdbare løsninger virker. Lette løsninger bliver gennemskuet og skaber i sidste ende kun større bekymring og nervøsitet for fremtiden. Realisme er vejen – den eneste vej – til at skabe tillid. Og tillid er lig med nye job.

B.JARNE CORYDON